

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

КОНФЛІКТОЛОГІЯ

спеціальність	015 Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології)	обов'язковість дисципліни	обов'язкова
освітня програма	Професійна освіта	факультет	Менеджменту, адміністрування та права
освітній рівень	перший (бакалаврський)	кафедра	ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін

ВИКЛАДАЧ

Борюшкіна Оксана Володимирівна

Вища освіта – спеціальність соціологія/соціальне управління

Науковий ступень – кандидат соціологічних наук - 22.00.04 - Спеціальні та галузеві соціології

Досвід роботи – більше 20 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- Авторка навчально-методичних вказівок для семінарських робіт, самостійної роботи та контролю знань здобувачів вищої освіти з курсу «Конфліктологія»;
- Міжнародний сертифікат науково-педагогічного стажування в Katowice School of Technology (Республіка Польща) у період з 21 грудня 2020 по 12 квітня 2021 року на тему «Інновації в освіті. Інноваційні технології викладання фахових дисциплін» за фахом «Соціальні науки» в обсязі 6 кредитів ЕКТС (180 годин)
- Всеукраїнське науково-педагогічне підвищення кваліфікації «Освіта як індикатор суспільного розвитку: теоретико-практичний курс» Термін навчання 02.10.2023-12.11.2023 в обсязі 6 кредитів ЕКТС (180 годин). Свідоцтво про підвищення кваліфікації № ADV-021002-PSI від 12.11.23.
- Курс підвищення кваліфікації у Сковородинівській академії молодих учених (Харківський національний педагогічний університет ім. Г.Г. Сковороди, жовтень-листопад 2021 р., м. Харків) в обсязі 6 кредитів (180 годин)
- Співавторка 4 тематичних публікацій;
- Учасниця наукових і методичних конференцій.

Телефон

+380677753935

електронна

psuh@ukr.net

дистанційна

Google Meet

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	розкрити основні поняття конфліктології, наукових напрямів конфліктології, методів дослідження, засвоїти особливості конфліктної діяльності людини; оволодіти науковими знаннями для успішного вивчення подальших теоретичних, практичних та прикладних навчальних курсів загального та професійного циклів.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, поточний та підсумковий контроль, командна робота
Обсяг і форми контролю	4 кредитів ECTS (120 годин): 30 годин лекції, 30 годин практичних; самостійна робота – 60 годин; підсумковий контроль – іспит.
Специфічні результати навчання і форми їх контролю	<ul style="list-style-type: none"> • вміти швидко адаптуватися до специфічних умов і напрямів професійної діяльності / лекції, практичні заняття • вміти працювати з високим ступенем автономії, оцінювати потенційні результати та ризики, приймати відповідальність; забезпечити навички міжособистісної взаємодії / лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання • формування системи знань про основні поняття конфліктології / лекції, практичні заняття, самостійна робота • набуття навичок аналізу соціальних явищ та процесів; раціональної поведінки у конфліктних ситуаціях / практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання
Вимоги викладача	Вчасна підготовка до занять, виконання практичних завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	згідно з навчальним планом

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Компетенції	<p>ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в професійній освіті, що передбачає застосування певних теорій і методів педагогічної науки та інших наук відповідно до спеціалізації і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>К 02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>К 08. Здатність працювати в команді.</p> <p>К 10. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.</p> <p>К 15. Здатність спрямовувати здобувачів освіти на прогрес і досягнення.</p> <p>К 17. Здатність реалізовувати навчальні стратегії, засновані на конкретних критеріях для оцінювання навчальних досягнень.</p> <p>К 22. Здатність використовувати у професійній діяльності основні положення, методи, принципи фундаментальних та прикладних наук</p> <p>К 26. Здатність забезпечити якість освіти і управління діяльністю закладу освіти, відповідно до спеціалізації.</p>	Програмні результати навчання	<p>ПР 04. Розуміти особливості комунікації, взаємодії та співпраці в міжнародному культурному та професійному контекстах.</p> <p>ПР 05. Володіти культурою мовлення, обирати оптимальну комунікаційну стратегію у спілкуванні з групами та окремими особами.</p> <p>ПР 06. Доносити зрозуміло і недвозначно професійні знання, обґрунтування і висновки до фахівців і широкого загалу державною та іноземною мовами.</p> <p>ПР 07. Аналізувати та оцінювати ризики, проблеми у професійній діяльності й обирати ефективні шляхи їх вирішення.</p> <p>ПР 24. Володіти основами управління персоналом і ресурсами, навичками планування, контролю, звітності на виробництвах, в установах, організаціях галузі/сфери</p> <p>ПР 25. Забезпечувати рівні можливості і дотримуватися принципів гендерного паритету у професійній діяльності.</p>
--------------------	--	--------------------------------------	---

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)**Розділ 1. Виникнення та розвиток конфліктології, її понятійний апарат**

Лекція 1.	Тема 1. Становлення конфліктології як науки (4 години)	Практичне заняття 1 (ПЗ)	Тема 1. Становлення конфліктології як науки (4 години)	Самостійна робота	Поняття конфлікту. Об'єкт і предмет конфлікту. Характеристика об'єкта конфлікту. Реалістичний і нереалістичний конфлікти. Проблема типології конфліктів. Класифікація конфліктів. Об'єктивні елементи конфлікту. Об'єкт конфлікту. Учасники конфлікту. Середовище конфлікту. Особистісні елементи конфлікту. Основні психологічні доміанти поведінки. Риси характеру і типи особистостей. Акцентуація характеру. Психофізіологічні якості. Установки особистості, що утворюють ідеальні типи індивідуальності. Неадекватні оцінки і сприйняття. Манери поведінки. Етичні цінності.
Лекція 2	Тема 2. Поняття і типологія конфліктів (2 години)	ПЗ 2	Тема 2. Поняття і типологія конфліктів (2 години)		
Лекція 3.	Тема 3. Структура конфлікту (2 години)	ПЗ 3	Тема 3. Структура конфлікту (2 години)		
Лекція 4.	Тема 4. Причини виникнення конфліктів (4 години)	ПЗ 4	Тема 4. Причини виникнення конфліктів (4 години)		
Лекція 5	Тема 5. Функції конфлікту (4 години)	ПЗ 5	Тема 5. Функції конфлікту (4 години)		

Розділ 2. Характеристика конфліктів. Попередження та їх вирішення

Лекція 6	Тема 6. Динаміка конфлікту (2 години)	ПЗ 6	Тема 6. Динаміка конфлікту (2 години)	Самостійна робота	Організація управління конфліктами та стресами. Місце управління конфліктами й стресами у системі управління персоналом організації. Методи управління конфліктами: внутрішньо особистісні, структурні, міжособистісні методи; переговори; відповідні агресивні дії; придушення конфлікту, управління конфліктом. Внутрішня лінія поведінки у конфлікті, її вибір. Тактика уходу від конфлікту і метод насильства. Тактики «виграш — виграш». Тактика схованих дій і проблема «ціни конфлікту». Основні механізми тактики взаємного виграшу. Механізми здійснення тактики компромісу. Універсальні засоби вирішення конфліктів і його результати. Різновиди норм та їх роль у врегулюванні конфліктів. Документи, що застосовуються при вирішенні конфліктів. Керівник як суб'єкт конфлікту. Керівник - посередник у конфлікті.
Лекція 7	Тема 7. Профілактичні заходи щодо конфліктів (2 години)	ПЗ 7	Тема 7. Профілактичні заходи щодо конфліктів (2 години)		
Лекція 8	Тема 8. Врегулювання конфліктів (4 години)	ПЗ 8	Тема 8. Врегулювання конфліктів (4 години)		
Лекція 9	Тема 9. Стратегії вирішення конфліктів (4 години)	ПЗ 9	Тема 9. Стратегії вирішення конфліктів (4 години)		
Лекція 10	Тема 10. Переговори як захід щодо вирішення конфліктів (2 години)	ПЗ 10	Тема 10. Переговори як захід щодо вирішення конфліктів (2 години)		

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література

1. Конфліктологія та теорія переговорів : навч. посіб. / Т. Яхно, І. Куревіна Центр учбової літератури, 2021. 168 с.
2. Конфліктологія: курс лекцій, енциклопедія, програма, таблиці. Навчальний посібник. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2020. 360 с
3. Конфліктологія: загальна та юридична : підручник; за заг. ред. Л.М. Герасіної. Харків : Право, 2021. 224 с.
4. Nechitailo I., Nazarkin P., Biriukova M., Stadnik O., Boriushkina O., Rozova O. Opportunities and some result of measuring cultural capital insociological research practice. *AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research*, 2021. 11/01-XVII.P.159–166.
5. Nechitailo, I., Boriushkina, O., Moisieieva, N., Chepelieva. N., Pylypenko S., Lapchenko. N. Long-gistance marital relationships during the war: challenges and prospects for preservation. *AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research*, 2024. 14/01-XL. P.39-46.
6. Nechitailo, I., Boriushkina, O., Moisieieva, N., Grabar N., Kobelieva D., Bondar N. Peculiarities of Educational Communication in Wartime: Forms, Means, Methods (based on the example of schools in Kharkiv city and Kharkiv region). *AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research*, 2023. 13/02-XXXVII. P.34-43.
7. Nechitailo, I., Boriushkina, O., Moisieieva, N., Kolisnyk, L., Stadnik, O., Omelchenko, H., Nazarkin, P. Stakeholder-management as a tool of the higher education quality ensuring in accordance with European standards. *AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research*, 2022. 12/02-XXIX. P.135–141.

Методичне забезпечення

1. Конфліктологія: методичні вказівки для самостійного вивчення дисципліни для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної (заочної) форми навчання спеціальності 015 Професійна освіта/ ДБТУ ; уклад. О.В. Борюшкіна, Н.І. Моїсеєва. Харків, 2024. 20 с
2. Конфліктологія: методичні вказівки для проведення семінарських занять з дисципліни для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної (заочної) форми навчання спеціальності 015 Професійна освіта / ДБТУ ; уклад. О.В. Борюшкіна, Н.І. Моїсеєва. Харків, 2024. 36 с.
3. Конфліктологія: курс лекцій для здобувачів освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форми навч. спеціальності 015 Професійна освіта/ ДБТУ ; уклад. О.В. Борюшкіна, Н.І. Моїсеєва. Харків, 2024. 85 с.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Поточне оцінювання	100-бальна, національна ECTS	до 50	50% від підсумкової оцінки за навчальний курс (екзамен)
Підсумкове оцінювання	100-бальна накопичувальна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на лабораторно-практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.

